

REPUBLIKA

SHQIPTARE

Fletorja

Zyrtare

Sundohet me anen e Zyres së Shtypit

PAJTIME: për një môt fr. ar 12 në
Shqipëri; fr. ar 20 jashtë;Drejtimi: Zyra e Shtypit
TIRANËNjë copë e javës fr. ar 0.25; një copë
e javës së kalueme fr ar 1.00.

Bisedimet e Parlamentit

Mledhja 50

Shtunde 17 Tetuer 1925 ora 3.30 m. d.

(Kryeson Z. Kostaq Kotta)

Vijon nga num. 71

Z. S. BLOSHMI: Përse të këndohen artikulli për artikull dhe të litet vetëm mbi ta, kur se neve do të bisedojmë mbi këtë çështje asamlë.

ZANA: U pranuan në princip

Z. S. BLOSHMI: Jo, Zoti Kryetar, nuk asht pranue në princip si thotë Z. M. Kassoja e shokë, as e Qeveriës as projekti i komisionit, se kur kemi bisedue në komisjon, ka pasun disa nga neve q' nuk pranojnë as projektin e humicës komisionit, as atë të Qeveriës, pra dhe pakica, Zotrinj dhuhet të faqë mendimin e vet, se po të jetë i këndohet artikull për artikull at' herë duket si kur nuk e kanë kundërtuar projektin e komisionit dhe nuk lihet në qenë të ndarë në komisjon ose jo. Prandaj proponoj që të m'kndohet artikull për artikull, por të çfaqë mendimin si Qeverija, shumica e komisionit ashtu dhe neve q' qemë në pakicë.

Z. KRYETARI: Disa thonë të këndohet artikull për artikull dhe disa thonë jo. Pra kush asht antar q' të

këndohet artikull për artikull, të ngrehë dorën.

Pranohet

Këndohet artikull një i dekretligjës së Qeveriës si pason.

«Të pandehunvet me krim a delikt q' arëstehen e q' nuk dorëzohen 15 ditvet të dorëzimit të letër-shtrëngimit j' u këntiskohet pasunij e tyne e tundëshme dhe e pa tundëshme dhe në qoftë se kio pasuni ka dhe pjestarë të tjerë, j' u ndahet pjesa e tyne me anë të pleqsis lagjës a të katundit, dhe j' u shitet pjestarvet të pa fajshëm, në mos e blefshin ata, shitet në azhudikatë, dhe të hollat i dorëzohen financës së vëndit, në mos daltë kush ble-rës pasunija e pa tundëshme regjis-trohet si pasuni e Shtetit.

Kriminelvet t' aratisun, j' u internohen gjith familja mashkuj e femna q' gjinden në një zjarm e banojnë tokërisht e të pa ndamën.

Perjashtohen nga internimi pjestarët e gjinis q' janë ulega e student aktivë.

Vendi i internimit caktohet nga Ministrija e P. Mbrëndëshme dhe vazhdon deri sa i aratisun t' i dorëzohet Qeveriës ose të falet nga Kryetari i Republikës.»

Këndohet artikulli I i projektit të komisionit si pason:

«Të pandehunit me krim q' aratisen e q' nuk dorëzohen mbas ditvet të dorëzimit të letërshtrëngimit, j' u sigvestrohet pasunija e pe tundëshme dhe j' u këntiskohet pasunila e tundëshme, dhe në qoft se ka dhe pjestarë të tjerë, j' u ndahet pjesa e tyne me anën e plqësis së lagjit ose të katundit dhe j' u shitet pjestarvet të pa fajshëm, në mes e blefshin ata shitet në azhudikatë dhe të hollat i dorëzohen financës së vëndit.

Kriminelvet t' aratisun j' u internohen gjith mashkujt e shpisë ma të mëdhenj së 15 vjeç q' gjinden në një zjar e banojnë tokërisht të pa ndamun.

Mund të internohet vetëm grueja e kriminalit në qendrën e N. Prefekturës edhe në qoft se kriminelit asht prej qendrës të N. Prefekturës grueja e tij internohet në një N. Prefekturë tjetër në rrethin e prefekturës së vet.

Përfshihen nga internimi pjestarët e gjinis q' janë uleg, studenta aktiv dhe granit shtazanë (me barrë).

Vendi i internimit për mashkujt caktohet nga M. e P. Mbrëndëshme dhe vazhdon deri sa të dorëzohet i aratisun Qeveriës ose të falet.

Z. I. BESHIRI: (Përf. i M. Mbrëndëshme). Z. Kryetar! Asht e ditun përgjithësisht se një njeri nuk mundet

kurrë të shohë ndëshkim për një vepër që nuk e ka bërë, se kjo është një teori që e pranën përgjithërisht e drejta ndëshkimore, gjithë ashtu prapë është e ditur, se si çdo ligj nuk bërë për një njeri e për dy, por bërë si masë nevojës dhe interesës së përgjithëshme. Një ligj që aplikohet në Europë sa do qoftë i mirë nuk mund të aplikohet në Shqipëri e të sjellë atë frutet e duhura, por duhet t'i bërë si mbështetja muntalitetit tonë dhe nevojat që kemi.

Sado që masat që parashfë dekrete ligji që është sot në bisedim janë miftat të rënda, por që kur se është vënë ky dekret në zbatim, të shumtë e t'aratisunvet me të internuemit të grave të tyre janë dorëzuar dhe kështu është sigurtë qetësia. Prandaj, si thashë sa do që parashfë disa masa të repta ky dekrete ligj, por për interesën e përgjithëshme e të sigurohet qetësia, j'u lutem t'a pranoni.

Z. S. BLOSHMI: Z. Kryetar! Të nderëshëm Kolegë! Çështja që sot kemi bisedim është mbi dekrete ligjin mbi internimin e fëmijëve e konfiskimin e pasurisë t'aratisunve.

Në një Shtet evropian ku duhet që ligjë të jenë si të Shteteve të tjerë që ndodhen në Evropë, në Shqipëri aplikohen disa ligjë që mund të kenë që në në vise të tjera prej shumë kohë e prej shekujve të kaluara dhe jo të jenë ligjë që u përshtatën Shteteve të qytetruara.

M. e P. Mbrëndëshme me të vërtetë ka gjetur njeri të zotin Z. Izedin Beshirin për të mbrojtur tezën e sajë i cili e mbrojtë shumë mirë. Natyrisht qeveritë shofin punët e tyre dhe kështu për të siguruar qetësin kanë shumë të drejtë të bënë ligjë kësodore, por edhe nëve si përfaqësuesat e popullit, kemi të drejtë dhe detyrë t'i shqyrtojmë me detyrë. Duhet t'a dimë Zotrinj, se

në një vënd ku hyn grushti pa mëshirë atje hyn dhe renja sosh e jetës të një populli. Po të merret një statistikë në këto ngjarjet dhe revollusjonet që janë bërë do të shohim se të shumtat e prishjet, djegjet e shpëpjet e ti që kanë provokuar vdekjen prejuri janë bërë së shumtat vet nga Qeveritarët Shqiptarë.

Një burrë kurë ban një të keqe ose një krim a mer konsimantin e gruas, a e pyet atë?

ZANA: Jo.

Z. S. BLOSHMI: Veç që nuk e pyet, po as mendon se ç' do të bërë shtëpia. E mjerë grue Shqiptarë! Nuk i arrijnë puna me kasmë në arë po vjen dhe qeveria dhe j'a ndan barrën për gjysmë me burin e sajë Cilin barrë? Atë, se i shoqi doli kriminel! Por ç' faj ka e mjerë grue Shqiptarë, se bëri i shoqi i sajë krim dhe u aratis, të vejë gjandari, të marrë gruen se ajo që e pafajshme dhe rinte në shtëpi. Nuk e gjetë kriminelë, thotë dhe ja se ku i solla fëmijën.

Neve, Z. Kryetar! po paguejmë një shumë të madhe, gjysmën e budgjetit tonë, për ushtëri e gjendarmeri dhe këra për se i kemi, kur të na mungojë qetësia dhe të mos mundet të zihet një aratisun me pushkën në dorë, por t'i bërë grueja e tij? A po për luftë? Jo, Z. Kryetar, Jemi një Shtet paqutës dhe këtë fuqi që mbajmë në këmbë e kemi vetëm për qetësi.

Z. AB. SALI: Qetësia është mbahet.

Z. S. BLOSHMI: Jo, Zotni, nuk sigurohet qetësia tue shtënë dotën gjandari mbi gruen, por duhet të organizohet gjendarmeria dhe ajo do të na sigurojë qetësin. Në cilin Shtet të botës ndalohet, burgoset dhe internohet një grue, se bëri krim dhe u aratis i shoqi veç se në Shqipëri?!

Në dekrete që kemi në bisedim, thuhet, se në këtë mënyrë veprohet dhe për atë që u bënë jatak t'arati-

sunvet. Nuk miftuaka që grue e kriminelit të vuanj e t'internohet, këtë hall t'a pësojnë dhe të tjerë. dimë që një kriminel me pushkë dorë vete në shtëpi të tjetrit dhe hir të tij, i qindron në shtëpi, jksh që i zorë i shtëpis nga e keqja nuk përze dhe nuk bën zë. Nga kjo pfiton ai që ka mëti me të zotë shtëpisë dhe vetë e kallzon si jatak. Të tillë ligjë as në Azi as në Afrikë nuk besoj që të ketë, se vritet një mri pra të vuaj shtëpia dhe ai që në e njeh kriminelin dhe s'ka të bërë gjë me të?

Në Paris që ka katërmiljuna bënë ngjasin me shumë krime në dorë se sa në Shqipëri të tan, por nuk ka lojn 24 orë dhe kriminelit zihet. Z. S. BLOSHMI: Në Paris me aktivitetin e policisë dhe nuk i marrin grueja. Grueja e kriminelit në gazetë mëson se i shoqi bëri krim dhe u zot, dhe jo të merret prej kështu prej gjendarmerisë! Por kështu në veç bërë? Marrim gruen Shqiptarë dorë me dorë për faj që ka bërë shoqi.

Z. A. SALIH: Na nuk kemi arit në gradën e tyre. Kështu po nuk i zihet kriminelit gruen, nuk dorëzohet.

Z. S. BLOSHMI: Nuk është ashtu. Them pra, Z. Kryetar, nuk është kurrë e drejtë, që të zihet grue e Shqiptarë të shtëpis nga një vënd në tjetër e për t'aratis. Morali i Shqiptarëve pranon kurrë këtë. Mësimi dritë e ti, në mungojnë vetëm një nderim mi duhet pra këtu të mos i vënë shkelmin. E them dhe një herë, grueja e pa fajshëm Shqiptarë, mos u bë shkak të shkojë dorë me dorë dhe kur të kthehet i shoqi, t'a vrasë. Kështu janë gjëra që kanë ngjarë dhe në jemi këtu të gjithë i dimë. Pra propoj që ky artikull të ndryshohet kështu. Në qoftë se një i aratisun nuk dorëzohet, grueja e tij të lihet e lli-

në gjinin e fisin e saj, atje ku t'i dësherojë zemra.

Përkrahet

Z. M. KASO: Zotrinj! Nuk jam dakord me mendimin e Z. S. Billoshtit, i cili thotë se, në qoft se Shteti Shqiptar që është në kërthiz të Evropës, do marrë masa të tilla që janë jashtë qytetimit, bije posht. Jo, Zotni, nuk është kështu, se dhe gjatë kanë marrë masa të tilla.

Z. J. EREBARA: Në cilin Shtet, Z. Kasso.

Z. XH. YPI: T' u them unë, Z. Erebara. Në Greqi kanë marrë masa edhe ma të repta.

Z. M. KASO: Po. Në Greqi.

Z. J. EREBARA: Në kohë të Ottonit

Z. M. KASO: Jo, në kohërat e vjetra, Z. Erebara, por sod kanë marrë masa të repta.

Z. KRYETARI: Mos prisni fislen, Z. Erebara.

Z. M. KASO: Pra, Z. Kryetar, Qeverija këtu ka patun për qëllim kur ka bërë këtë dekretligjë, të marrë disa masa të repta, që të mund të sigurojë qetsin, po vetëm më duket se ka gabim, që thotë në artikullin e parë se, *të pandehunvet me krim e delikt që arrestohen e nuk dorëzohen mbrënda 15 ditve të dorëzimit të letrë-shtrëngimit u konfiskohet pasuni e tyre e tundëshme e e pa tundëshme*. Por kjo masë Z. Kryetar, më duket se nuk është e nevojshme të merret për ata kriminelë ordinarë, se për këta më duket mjaftojnë dispozitat e Procedurës penale. Masa të repta kësodore më duket se është nevojë të merren vetëm për ata kriminelë t' aratisun që vazhdojnë prap të bëjnë krim d. m. th. për veç krimin të përparëshëm, prap kur është i aratisun, del në rrugë, shvesh karvanë, bën vjedhje, vrasje e t. prandaj them që të caktohet si është i

pandehun, kriminel ordinar a po nga ata që vazhdojnë në krime. Nji të pandehunit me krim ordinar vetëm mundet t' i sikuestrohet pasunija d. m. th. vegla e shpëtimit të tij, por kurrë nuk mundet t' i konfiskohet, se mundet të mos jetë i fajshim dhe si të vendosë gjyqi pafajsin e tij pasunia i kthehet prap. Kështu që sikuestrimi që vërtet vëm për të mos mundun të përdorësh si vegël shpëtimi dhe që të mos baje të keqija. Nji të pandehuni i thuhet kriminel kur vendimi që ka dhënë gjyqi të vërtetohet dhe nga diktini. Nuk mundet të merren kurrë masa të tilla, Zotninj, kundra nji njeriu. i cili e di veten të pa fajshëm dhe ka besim të plotë në gjykatoret se nuk do t' a dënojnë dhe kështu për të mos j' u cinuar lirija personale nuk prezantohet në gjyq, por ri fshehun, futet në nji vrimë dhe nuk bën as nji të keqe tjetër. Por si thashë këto masa të repta merren vetëm kundra atyne që nuk mjaftuan me krimin e parë, por dalin jashtë dhe vazhdojnë përsëri të keqija. Unë, Z. Kryetar, që nuk kam zënë dyfek me dorë, si kur më ra nji e keqe, më takoj nji njeri në onorë t' im dhe Përndia na ruejt, vrava një dhe vetë fshihem e futem në nji vrimë, tue pritun deri sa të marrë kalim koheje akt gjykimi që është dhënë për mua. Pra për të tilla krime nuk shihet as nji nevojë për t' u marrë masa të repta. Si dihet, Z. Kryetar, konfiskimi nuk është nji masë konservatore, por është jashtë atyne që shpesh kodet civil, pra, kur sekuestrohet nji pasuni e nji kriminel, duhet të merren masat për të mos humbun ajo pasuni, se mundet të që e orë t' i konfiskohesh kriminelit malli i tij, por ata që janë të vogël, fëmija që kanë mbushun 15 vjet, ç' faj kanë që të pësojnë?

Sa për gruen Shqiptare, me të vërtetë është nji gjë e rëndë, por tue kujtuar se Shqiptari ka hers e nder, përpara çnderimit të grues, ay e vë kokën në torbë dhe prezantohet. Por vetëm duhet t' i rekomandohet Qeverisë që të merren masa për të rruajtun nderin e sajë. Prandaj për këtë proponoj këtë formullim që kam bërë:

Të pandehunit me krim, të cilët me nji afat prej 15 ditvet që prej ditës të komunikimit në banim të tyre të letrë-shtrëngimit, nuk prezantohen në autoritetet kompetentë, u sikuestrohet pasunia e tundëshme dhe e pa tundëshme, si mbas procedurës penale.

«Kriminelët t' aratisun, të cilët "n' arati me veprat prishin qetsin e "Shtetit ose të popullit, j' u konfiskohet pasunia e tyre e tundëshme "ose e pa tundëshme për dobi të financave të Shtetit dhe shitet si mbas "ligjës së posaçme për pasunin e "Shtetit. Për veç konfiskimit j' u internohen gjithë mashkujt që janë 15 "vjeç e lart, të cilët mashkuj banojnë "së bashku më një zjar. Këtyne kriminelëvet mundet dhe e shoqja t' u "internohet.

«Vendi Internimit të mashkujvet caktohet prej M. P. Mbrëndëshme "por gratë internohen në qendrë të "N. Prefekturës të katundit në se bani. "mi është në qendrë, internohen në qendrë të nji N. Prefekturës ma të afërtë "Qarkut të Asaj Prefekturës. Internimi vazhdon deri në dorëzim, vde. "kjo ose falje, t' aratisunit ose deri në "kalim të kohës (prescription. Murati "zeman) të kriminit. Përfashtohen nga "internimi, ulok, studentat aktiv, dhe "gratë shtat-zanë (me barë) deri në "piellje».

Këtë proponoj për artikull të parë dhe si mbas art. 76 të Rregulores kërkoj të viret në votë.

Z. KRYETARI: Masi kaloj ora e lëmë këtë bisedim për ditën e hënë.

Përkrahet

Mbyllet seanca ora më 6 m, dreke.

Mbledhja e 51

E Hane 19 Tetuer 1925 ora 3.30 mas d.

(Kryeson Z. Kostaq Kotta)

Këndohen emnat e ZZ. Deputetve e mungojnë ZZ :

Ahmet Hastopalli, Ceno Kryeziu, Hamid Myftiu (me leje), Hasan Biçaku (me leje), Hysni Toska (me leje), Jak Koçi, Kolë Mjeda (me leje), Kristaq Kosturi (me leje), Mufid Libohova, Ndrek Kiqi, Peter Poga, Qazim Durmishi, Seid Toptani (me leje), Simon Popa, Tef Gera (me leje), Xhelal Zogu (me leje), Xhemil Dino.

Z. KRYETARI: Shumica asht e mbledhja hapet.

Z. R. FICO: Z. Kryetar! Pa hysë më në rendin e ditës, m'epni lejen të thamë ca fjalë mbasi pata nderin me përfaqësue Dhomen e Deputetvet n'inauguracjonin e foraxhit të parë që u bënë n'Andrenicë nga ana e Shoqënis Anglo Persiane, dhe tani pasi u kërtheva do të tregoj se ç'ka atje kam pa e kam vue orot. Ditën e shtunë ora 2 e gjysë mbas dreke kemi vajtur atje m'atë vend, në një luginë të një katundit të vogël, ku kishin instaluar maqinat e foraxhit e kishin ngrehë disa godina për banimin e tyre. Pas hetimevet që bëra, dhe me sa më tregoj Koloneli ingliz Z. Sigrim ata instalacione kanë kostue 50,000 Sterline. Këjo tregon se sa serioze e sa punë e madhe asht këjo punë. Maqinat kanë një fuqi motori 1500 H. P. dhe ai turjeli shpion (in media) 10 m. thelltë. Atje sot punojnë 20 puntorë, prej të cilëve 8 janë Austrijak e 12 Shqiptar.

Njeri, kur vete atje e shef një punë kaqë madhështore, në veten e tij ndinë një gëzim. Përveç këtyne punëve dhe rruga që asht ndrequn, tregon se asht hapë një rrugë qytetnimi tjetër.

Në mes të bisedimeve që ian mbajt atje, Drejtori i Shoqëris Z. e tij faënderoj Qeverin e të gjithë popullin për ndihmen që kanë tregue para Shoqënis, po në mes të këtyre fjalëve tha edhe një send, që po t'ishte se populli do t'a kish marrë vesht ma mirë rrendësin e kësaj punë, dhe disa mungime që takohen do t'ishin kaluar ma me lehtësi. Un u përgjegjia dhe i thashë se neve me shpejtë e kemi dhanë koncesjonin, dhe me këtë kemi tregue se sa deshirë kemi për shpejtimin e kësaj punë. Pastaj ma vonë e morra vesht se ky ankim nuk ishte për popull por për disa zyrtar të cilët nuk e kishin kuptue rëndësin dhe kishin ndodhë disa pengime, të cilat sikur se më tha ai, do të kalojshin ma lehtë, po t'a kishin kuptue ma mirë rrendësin e kësaj punë.

Si u këthyem e pava me detyrë të shkoj edhe në Patas, ku edhe atje do të çilet një pus. Si erdhme atje, pashë me gëzim se udha, që nuk ekzistonte kur ishte pa ardhun këjo Shoqëni, me një mundim të shquem të Qeveris ishte godit ma së miri dhe besoj se do t'u mbaronte plotësisht për së shpejt, Këjo rrugë asht hapë nga traseja e Berat dhe mbaron në Ballsh e asht 25 Km.

Mbi këtë rrugë punon automobili. Për këtë rrugë shoqëria ka ndimue edhe ka dhënë 50,000 Lireta. Këjo rrugë asht shprehë se do të siset mbrenda 10 ditëve, mbetet vetëm shtresa e zhurit. Dhe këto ka shumë shprehë se do të dalë vëj-guri. Si morra vesh edhe Italianët, si edhe Amerikanët në pak kohë do të çilin

pusa. Gjithë populli asht i kënaq dhe të gjithë shpresoshin se do rjedhi ky lang shpetimtar nga gry e atyne puseve.

Këndohet shkresa e Ministris Drejtësis, me të cilën paraqet propozimin mbi përjashtimin nga tagri ganuer të prodhimeve të katundar shëfitar.

Vihet në rendin e ditës.

Këndohet shkresa e Ministris Drejtësis, me të cilën paraqet propozimin mbi rregullimin e pagesave mrapambetuna.

Vihet në rendin e ditës.

Këndohet shkresa e Ministris Drejtësis, me të cilën paraqet një projekt ligjë mbi hapjen e një konsullnderi në Pragë.

Vihet në rendin e ditës.

Këndohet shkresa e Ministris Financavet, me të cilën kerkon këmbimin e projekt ligjës mbi shitjen pasunive të vogla të Shtetit.

Vihet në rendin e ditës.

Këndohet një shkresë e Z. Deitetit Xhafer Ypit, me të cilën kërkon një muej e gjysë leje për të vajtur Greqi për t'i ra mbrapa pasunisë që atje

Rrianonet.

Z. R. FICO: Heren e parë të vendosun të venë në Greqi Z. Xhafer Ypi bashk me Z. Tutulanin për ç'këto pasunisë që kanë shqiptarët. Me qenë se këjo çështje asht më me rëndësi, e me qenë se Z. Xhafer Ypi paska vajtur atje, të zgjidhet edhe një tjetër e t'i shoqërohet Z. Tij.

Z. H. VIRIONI: Parlamenti i qis ndodhet i mbyllun e sot nuk nevojë të çojmë një delegacion atje.

Këndohet një shkresë e katundar të Gjinokastrës, me të cilën lutet lehen të lirë me sjellë misrin mbledhjen da kufinit që kanë n'arat e tyre p...

kufinit.

Z. KRYETARI: Mbi këtë çashtje Qeverija ka paraqit një projekt ligjë, dhe jamë i mendjes të bashkohet me të.

Pranohet e bashkohet me projekt ligjen në fjalë.

Mehmet Haxhi lutet për një ndihmë për të ndreqë kamben e preme prej një plaget të marrun.

I parashirohet komisionit të Lu-tjeve.

Këndohet shkresa e Ministris së Drejtësis, me të cilën kërkon këthimin e ligjës mbi organizimin e gjyqeve, hartuem prej ish Ministrit Z. Poga.

Pranohet.

Z. KRYETARI: Para se të vazhdojmë në rendin e ditës, do të ju themë ZZ. s' Uej, se mbi proponimin që ka ba Z. R. Fico e Hiqmet Delvina për përjashtimin nga tregri doganuer të gjasë së gjallë që do të s'el-lin emigrant në Shqipni, kishte një ligjë të pranue nga ana e Parla-mentit, ku këjo gja merret para syesh.

Z. H. DELVINA: Edhe un u poqa me Z. Ministrin e Financavet për këtë çashtje dhe në studime që ishin ba nga ajo Ministri, u konstatue se në vjetin 923, kur asht ba ndryshimi i tarifës doganore, kenka vue një ar-likull m'atë tarifë, që emigrantat për heren e parë të përjashtohen nga ta-gri doganuer, po Qeverit e kalueme nuk ja kan komunikue zyreve kom-petente. Ministrija e Financavet ka dhanë urdhënat e nevojshme që ky artikull i tarifës doganore të veket n' aplikim.

Këndohet proponimi i Deputetve ZZ: Hiqmet Delvina, Rauf Fico, Ko-lec Deda Maliq Bushati, Vasil Bami-ha, Dr. Simonidhi, Jashar Erebara, Kristo Floqi, Elmaz Xhafer, Bahri Begolli e Sadik Shaska, me të cilin kërkojnë të bahet një anket

Parlamentar mbi veprat e ish-Ministrit të Financavet Z. Mufid Li-bohova.

Vihet në rendin e ditës me ngu-tësi.

Z. J. EREBARA: E ka hangër ma-ca minin edhe kësajë herë.

Z. M. KASO: Z. Kryetar e Zotërinj Rregullorja n'art. 109 detyron Arketa-rin e qendrës, në 2 muej kur fillon vjeti financiar, t' i paraqesë Dhomës së Deputetve prishjet e vjetit të kalu-em. Kryesija e Dhomës së Deputetve në mbledhjen e Qershorit, i ka shkru-e dy herë Ministris së Financavet për paraqitjen e këtyre llogarinavet, të ci-lat si mbas Art. 109 të rregullorës, si të pranohen nga Dhoma e Deputetve, i këthehen Qeveris që të hyejnë në Budgetin konsuntiv. Për fat keq këto llogari deri sot nuk janë paraqitë, dhe si duket, këto të prishuna janë shumë të ngatrueme.

Prandaj që nga ana e Parlamentit të ngarkohet Kryesija t' urdhënojë ar-ketarin e qendrës të veprojë si mbas ligjës dhe të paraqesë llogari e të pri-shunavet.

Pranohet.

Z. H. DELVINA: Mbasi kemi edhe një muej e gjysmë vaxhdim në detyrë, dhe mbasi një nga detyrat principale të Parlamentit, asht këqvrja e Budgetit, që mos të shkoinë en blok si nga herë votimi i Budgetit, lus të Nder. Kolegë të marrin një vendim e t' i komunikohet Qeveris, që të paraqesë Budgetin sa ma parë.

Pranohet.

Z. KRYETARI: Bisedim mbi pro-jekt ligjën në parim mbi rihapjen e Konsullatës së Stamollës.

Z. H. VIRIONI: Po Konsullata asht ç' do me thanë këjo rihapie.

Z. H. DELVINA: Ministrija e Fi-nancavet në Budget ka një Legacion n' Angorë, dhe në budget Konsullatja

në Stamollë nuk figuron, po asht hapë pa një ligjë, dhe nëpunësit janë emnue Me qenë se Konsullata e Stamollës asht hapë pa një ligjë, Qeverija u sherngue të paraqesë këtë projekt li-gjë, dhe Konsullatja në Stamollë asht domosdo e nevojshme se atje kemi ma se 100,000 Shqiptar. Prandaj të vejë në komisionin e Jashtëm me ngu-tësi.

Z. H. VIRIONI: Atëherë veprimet e Konsulladës janë ilegale.

Z. H. DELVINA: Fakti asht se Kon-sullatja eks'iston, dhe sa për vepra ilegale, ilegale janë.

Z. B. BEGOLLI: Z. Kryetar! Po shof se gjithkund po emnohen Konsu-llata po mjerisht në Kosovë jo. Pse mos të kemi edhe Konsullata në Ko-sovë, si në Shkup në Prishtinë massi Jugusllavija ka Konsullata në Shkodër në Korçë e njeti, se atje kemi afer 2 milion Shqiptar. Prandaj proponoj t' i rakomandojë Qeveris për krijimin e Konsullatave në Kosovë.

Pranohet.

Z. R. FICO: Do t' ishte mirë që të krijohet edhe një Konsullatë nderi në Ismir.

Z. M. KASO: Neve duem të pra-nojmë në parim një gja pa ditur se çë pranojmë. Qeverija thotë rikrijohet Konsullata e Stamollës. Këtu në Parla-ment nuk ka shkue një suprimim për këtë. Z. Hiqmet Delvina, thotë, se Konsullata e Stamollës nuk gjindet në budget. Prandaj jamë i mendje pa u pranue në parim të pyetet Qeverija dhe n' asht e ngatëshme, të thërritet Ministri kompetent e të japë shpjegi-me, se un nuk di që asht suprimue.

Z. H. DELVINA: Këjo u pranue e flasim jashta rregullorës. Kur jemi përnda në Korrik kemi votue një shtesë Budgetit, po m'atë nuk figuron Kon-sulata.

Këndohet projekt ligja si pason:

Art. 1. Autorizohet Qeveria me ri-
çelë Konsullaten e Stambollës.

Art. 2 Për të përball rrogat e për-
sonalit të sajë, dhe shpenzimet e ndry-
shme, si qira, shkresina, postelegraf
etj. i shkohet budgjetit i ushtrimit Fi-
nanciar 925 26 të Ministris së P. të
Jashme një shumë prej Fr. ari 15,000.

Art. 3 Këjo ligjë hëjné në fuqi
qyesh prej ditës së shpalljes.

Art. 4 Ministria e P. të Jashme
dhe ajo e Financave ngarkohen me
zbatimin e kësajë ligjë.

Pranohet en princip e i referohet
Komisionit të P. Jashme e të Finan-
cave.

Z. KRYETARI: Bisedim mbi De-
kret ligjen e Dameve en princip.

Këndohet dekret ligja si pason:

Dekret-Ligja

për

D A M E Parathënie

Neni 1. Ç' do njeri ka të drejtë të
përdorë si të dojë vendet që i ka në
zotnim të tij mbas ligjave vepruese.

I.

Damet dhe mënyra e dënimit

Neni 2 As njeri s' ka të drejtë pa
leje të të zot të hyjë vetë a të lë-
shojë, me qëllim, a pa kujdesisht,
bagti të vogla e të mbëdha eshepeza
damtuese n' ara të mbjelluna e të pa-
mbjelluna, të cilat lihen për prehje e
përmirësim edhe për fitim nga bari
që quhet cimble, në pyje e në ç' do
vënd që ka dru me pëmë e pa pëmë,
këto vende qofshin të thuruna e të pa-
thuruna si, ullishtë, vneshta etj. Ku-
ndravepruesit do të dënohen mbas
kësaj ligje prej Këshillave të Bashki-
vet e prej Këshillave Pleqsore të ka-

tundevet.

Neni 3. Ata që hyjnë në vendet e
shënueme në nenin 2 e që bëjnë dëme
tue shkelun, shkulun, thyem, e vje-
dhun bimët a p' më as lëshojnë bagti
e shepeza të cilltë shkaktjnë këto dë-
me gjykohen me shpërblim të damit
si mbas çmimit të çmuesve dhe gjö-
biten me 10 deri në 100 fr. ari. Në
qoftë se shkaktuesi i damit me bagti,
a shepeza nuk është i zoti i tyre, atë-
herë shpërblimi i damit të shkaktuem
i ngarkohet të zotit të gjasë dhe ruaj-
tësi (bariu) dënohet vetëm me gjöbë.

Në qoftë se veprat e sipër-tregue-
me sjellin edhe dënim mbas Ligjës
Ndeshkimore, lajmërohet Prokuroria
e Gjykatave ose Gjykata si kompetent
për të bamun ndjekiet ligjore.

Neni 4. Ata që lëshojnë me qëllim
e pa kujdesisht bagti të shtazë n' ato
vënde që u shënuen në nenin 2 n' u-
garë e në vende të mbjelluna, por
edhe të pambime, vetëm tue e shke-
llun pa shkaktue ndë një dëm tjetër,
dënohen me gjöbë prej 10 gjer në
100 fr. ari.

Neni 5. Kur i zoti ase ruajtësi i
vëndeve të përmënduna në nenet e
sipërme gjëjnë bagti e shtaza dam-
tuese mbrënda n' ato vënde ka të drejtë
të marrë e t' i çojë në Bashki ase
në Këshillë të Pleqsis së katundit; i
zoti i gjasë a i detyruem të çfaqet
në tri ditë e sipër për të marrë në
dorëzim gjënë e vet mbasi të paguaj
shpërblimin edhe gjöbën e caktueme;
në qoftë se i zoti i gjasë nuk para-
qitet n' afatin e caktuëm për t' i ma-
rrë në dorëzim, atëherë gjaja e tij
nxiret n' ankan nga anë e Bashkis së
Qytetit e shitet në dhjetë ditë nga të
hollat e shitës paguhet shpërblimet e
gjöbat dhe shpenzimet e ushqimit etj
të gjasë dhe tepërca i dorëzohet të
zotit.

Në qoftë se gjaja e gjallë është me,

nji numur të madh, atë-herë shi-
vetëm një sasi sa të sigurojë pagë
e sipër-tregueme e tepërca e gjasë
këthehet të zotit.

Në qoftë se i zoti a ruajtësi i gjä-
me ç'farë do mënyre i kundërshton
rrjes së gjasë, veçanërisht dënohet
edhe për këtë vepër me një gjöbë
më tepër se 100 franga, dhe në p-
dortë reptësi ose kundërshtim dërg-
het në Prokurorië, ose në Gjykatë
posaçmë der dënim pas K. P.

Neni 6. Gjyqimi për dame bah-
në Këshilla të Bashkis të ç' do qyt-
a n' ato të pleqsis së katundevet
bahet dami: në qoftë se dami bah-
në një katund të vogël i cili nuk
pleqsi atëherë gjyqimi bahet në Bas-
ki të qytetit a në Këshillë të pleq-
së Krahinës si mbas lidhjes që ka
katund.

Neni 7. Sikurse u tregua edhe
nenin 3. Këshillat e përmënduna
këtë ligjë janë të detyrueme t' ap-
vendim vetëm mbi shpërblimet e gj-
bat dhe nuk kanë kompetencë të gj-
kojnë çështjet që u përkasin gjyqev
të drejtësis.

Neni 8. Gjykimet e Këshillave
të bazohen mbi raportat që do të ap-
ruejën për damin e bamun dhe m-
ato të çmuesvet që tregojnë arsye
e hollësinat mbi sasin e shpërblimit
Këshillat e Bashkivet përbahen prej
dhe ato të katundevet prej 3 vetësh
Vendimet epen me vota të përbashkë
a me shumicë, pra, në Këshillat
Bashkivet shumica është prej 3 dh
në katunde prej dy vetash.

Neni 9. Më parë Këshilla thër-
damtuesin edhe të damtuemin dh
mbasi i pyet këto e shqyrton rapor-
tat e ruajtësve e të çmuesve ep ve-
ndimin e duhur.

Në qoftë se njëna a të dy palët
kundërshtojnë sasis së damit tue thën-
se është çmue shumë a pak, atëherë K-

illat në fjalë autorizojnë çmuset e katundeve fqinjë për t'i çmuem s'eri, raporta që do t'apin këta të preme. Në qoftë se i damtuesve ka caktue vetë sasinë e damit e raporti i çmuesve të dytë cakton sasi më të madhe, ky raport nuk fuqi për teprice. Kur raporti i çmuesve të dytë vërteton raportin e çmuesve të parë shpenzimet e çmuesve të dytë i ngarkohen atij që ka shkaktuar rikrimin.

Letër vendimet e dhanuna mbasi shkruhen shkurtazi e mbasi të vunen me vulë zyrtare të Bashkisë a katundit e të nënshkruhen prej vetarvet të ktyne, vihet në përmbajtje për kohësisht.

Neni 10. Vendimet e këtyne Këshillave me gjithë që përmbahen për kohësisht si u tregua në nenin e sipërmendun mund t'apelohen në gjyqin kompetent mbrenda 10 ditvet fillue nga e nesermyja e shqyrtimit të vendimit i cili mund të jetë në faqesisht a në mungesë. Gjyqet kimit i bazojnë në këtë ligjë e listë vepruese.

Vendimet e dhanuna apelisht janë preme.

Neni 11. Raportat e rrejtësve të çmuesve shkruhen e nënshkruhen prej tyre dhe njihen akte zyrtare; por në qoftë se nga anë e një gjyqi kompetent vërtetohet se këto raporta nuk ertegjien së vërtetës, raportuesit et si falsifikues dhe dënohet në të ligjës ndeshkimore; veçanërisht i ngarkohen edhe sasiya e damit e gjobës që ka shkaktuar vendimin edhe shpenzimet e Gjyqit.

Neni 12. Damet e permenduna në këtë ligjë, në qoftë se bahen nga ana e rrejtësve, çmuesve, a pleqsis s' atij katundi, ku ndodhet dami, çmimi i fuqimi bahet në qendër të Krahinaris

a të Bashkisë së qytetit ku ash lidhun katundi, rrejtësve se dami bahet nga ana e rrejtësve, çmuesve a pleqsis së qendres së Krahinës, çmimi e gjyqimi i përket Këshillit të Bashkisë së qytetit dhe po të bahet nga ana e atyne të qytetit i përket Gjyqit Paqtues të vendit por tue ndjekun rregullat e kësaj ligjë.

Rrejtësit, çmuesit, pleqsija e kanë dhe pjestarët e Bashkivet në rrasë përsëritjeje të damit, hiqen edhe nga detyra.

Neni 13. Dispozitat e kësaj ligjë kanë fuqi për ata vende që nuk janë të kontestume d. m. th. në qoftë së damtuesi kundërshton tue thanë se vendi i damit asht në zotnim të tij, e tregon edhe dokumnta atëherë Këshillat e permendura zgjidhjen e çashtjes i' a sjellin Gjyqit kompetent.

Në qoftë se gjyqi pretendimin e zotnimit nuk e shpreh arsyshme, ban veprimet e duhuna në bazë të kësaj ligjë, në rrasë të kundërt e gjithë çështjen themelisht si mbas ligjëvet në veprim.

Neni 14. Kur Këshillat e katundit a të Bashkisë nuk duan t' a shikojnë padiën e të damtuesit, personat që formojnë këto Këshilla meren nën gjyq dhe po të provohet rregullisht fajti i tyne, dënohen mbas nenit 102 të ligjës ndeshkimore tue u vendosë së bashku edhe heqja e tyne nga detyra.

II

Ruajtësit dhe detyrat e tyne

Neni 15. Ç' do qytet a katund, si mbas nevojës, duhet të ketë një a më shumë rrejtës për të rrejtun vendet e tregueme në nenin 2.

Neni 16. Rrejtësit emnohen nga ana e Bashkivet e pleqsisve të katundeve në fillim të Janarit për një vit me një rrogë të pranue nga të dy palët; emnimi i këtyne vërtetohet nga

ana e Prefektit, Nënprefektit e e Krahinarit si mbas lidhjes që kan vendet administrativisht.

Fillimi i këtyne në detyrë bahet mbasi të betohen para Këshillave; kur në qytete e katunde ndodhet do një njeri që ka prona të shumta e qis' ka ruajtës të veçantë, në rrasë t' emnimit të rrejtësve do të meret edhe mendimi e pëlqimi i këtij.

MIN E P. TE MBRENDOSHME

Mbi mos therjen e lopvet

Studjoni qarkoren e Ministrisë së P. Botore e Bulqësis drejtue me Nr. 1023 data 6-XI-925 direkt asaj Prefekturë e urdhëroni zyrat, përkatse që të veprojnë pikësisht si mas d. m. th. njes së saj tue ndalue kategorisht therjen e lopëve: femna 5 vjeçe poshte si dhe të mashkujvet që peshojnë ma pak se 30 Kilogram.

12-XI-25 Nr. 2212

Romanda e P. e

Gjindarmeris

Mbi borxhet e personave të trupës Gjindarmeris

Prej korispondencës që po rjedhë ndërmjet të kësaj Komande e të tregtarve interesues të cilët marrin e japin me Gjindarmeri, po shohim se po birë një komandë kot e gjatë vetëm për borxhet e gjindarmerive që kanë andej e këtej.

P. Sh. për një borxh ma të vogël që mund të ketë në treg një Gjind. tregtari interesues me një herë drejtohet në këtë Komandë duke u lutun për t' u ba veprimet e ndaleses prej rrogave të detyruesit.

Ksodore, tue urdhëruar një Komandë një tjetër s' po na mbetet vetëm

se të hapim një zyrë të veçantë që të merret po me kësi çështjesh.

Pra për të ndaluem' të tilla veprimet të cilat janë tue na pengue krejt në veprimet zyrtare; t' i komunikohet gjith t' interesuemve në shpallje në murë se kjo komandë mas sodit të tilla lutje s' ka me i marrë fare në konsideracion por ka me i lanë pa fare veprimi në shportë.

Në rasën qi Gjind. ose Graduat dyshohet n' mohojnë nga ndonjë për ushqim atjetër verësie, dhanësi ma parë duhet të sigurohet nga ana e Psot Komandantit në se asht katundë dhe në Qytete nga Rreth Komad t' me shkrim që kështu këto në rasë që të shpërndajnë rrogat thresin dhe borxh-lit me i pague. Ndryshe kjo Komandë nuk i njef ankeset, dhe fare veprimi nuk ban mbi ta, ashtu dhe mbi graduatët e Gjindarmët në këtë mënyrë duhet të veprojnë në rasë q' i ndihmojnë njeri tjetrit me të holla për ndryshe nuk i njifen.

Në këtë mënyrë një herë e përgjithmonë do t' i epet fund të tillave veprimeve të kota, të cilla na kanë pengue për s' teperit në veprimet zyrtare. Prandaj t' i njoftohet gjith trupës për të vazhdue në këtë mënyrë.

11-XI-23 Nr. 105. 74.

Lajme të ndryshme

Emnime e transferime

Për arsye Administrative Sekretar' i Nënprefekturës së Dukagjinit Z. Nush Ndoja pushohet nga detyra e në vend të tij transferohet Z. Nuh Kazazi, Sekretar' i Nënprefekturës Malsiës Madhe dhe në vend të këtij transferohet Z. Tahir Bilali Sekretar' i Shtetit Civil i Dukagjinit dhe në vendin vakant të këtij të fundit emnohet Z. Gasper Qefa.

Shpalljet e Gjyqevet

N. Regjist.	Data	Strem	Pasunij	Vendi	Kufitarët
1-6	Dhjetor 299	70	Arë Qeramariu	Isak	Rethuar me Hadër dhe Xhafer Kuçin e me Vozmë
6	idem	320	Arë Badhrë	Idem	Rethuar me xhadhe, n Hajdar e Xhafer Kuçin
3	Idem	82	Arë Haliqe	Idem	Rethuar me xhadhe, ng dy anët Tepo dhe çif ku i tyre.
2	Idem	29	Arë Bragaçe	Idem	Rethuar me Vozmë, Xhadë Bregë e Qeramar

Me akt gjykimin Nr. 496 dt. 29. 10. 925 të gjyqit paqit Delvinës venë në exekutim prej Z. Spiro Martopullos nga Kakodhiqi, gjyq-bjerës Zyfo Kuçi nga Kopaçeza detyrohet për me i kthye gjyq-fituesit Lireta (88) tetëqint shtatdhjet e pesë basakë me shpenzimet gjykoresh Lit. 132,80 po këtyre të permbarimjmit, si trashigimtar i të ndyerit atit tij Arif Kuçi.

Me gjith që i përmenduni asht larmërue rregullisht me L. lajmimet janë njoftue prej kësaj Zyre, por deri tash ende nuk asht prezantue për përgimin e të hollave.

Mbasi a pa se gjith formalitetet ligjore janë plotsue si edhe afat kan kalue, mbi kerkesen e gjyq-fituesit u vendos të qitet (nxiret) me afat kand per shitje pjesa e gjyq-bjersit qi takon trashëgjië prej të ndyerit atit tij në pasunin e siper-dëftueme.

Kjo shpallje botohet në fletoren zyrtare, dhe shitja e parë vijon 3 dhjet e një ditë prej datës bdtimit në fletoren zyrtare, edhe ajo definitive pesëmedhjet dit nga e nesermja e mbarimit të shitjes parë.

Pra deshruesii le të drejtohen në zyren e permbarimit të Delvinës për të venë pej ase të marin sjegimet e duhura per mbi këtë pasuni

p. 10. Delvinë, me 12. 6. 825 p. 8711

Permaruesi

Shp. e Kadastres

	Vendi	Sendi	Kufit
1	Kelcyrë katundisht	një arë e quajtur Goricë	Riza Isufi përrua, Xhemal Xhafer e Maliq Mustafa
2	"	një arë e quajtur Rema	Xhemal Xhafer, udhë, lumi Muharem Mustafa
3	"	2[3 dytë tretat e një arë e quajtur qeret e siperme	Riza Isuf, vijë e ngit e Muharem Mustafa
4	"	2[3 dytë tretat qeret e poshtme	Riza Isuf vij' e ujit Shaban R. stem e Riza Isuf

Pronjat e naltshenquara me se 20 vjet janë nen Zotërim e në dorësin Nazife Mysple Jahos prej Kelcyre. Të përmendurat me që pa patur nonjë dokument zyrtar kërkojnë ntra Zotnimi kush ka nonjë kundershtrim brend 15 ngu data e kësaj shpallje të prezantohet në Zyren e kadastres Permeti Per ndryshe të interesuarve do ti jepet letra zotnimi.

p. 10 Permet 26. X. 25 p. 828

Nep. i Kadastres

Shtypshkroja «Nikaj» Tiranë